

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 4 marca 2021 roku znak ON. (...)1.184.2020.AR Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. utrzymał w mocy orzeczenie (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. z dnia 9 stycznia 2020r. (...) (...)1. (...)2019 zaliczające K. Z. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności do 31 stycznia 2021 r., ponadto stwierdził, że przyczyną niepełnosprawności są schorzenia o symbolu 09-M, a wnioskodawcy nie dotyczą przesłanki określone w art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż K. Z. spełnia jedną z przesłanek zaliczenia do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, a ze względu na stan zdrowia i funkcjonowania orzeczenie to ma charakter okresowy. Nadto wskazano, iż przyczyną niepełnosprawności są schorzenia o symbolu 09-M, które w całości wypełniły obraz zaburzenia funkcji organizmu oraz ograniczeń w wykonywaniu czynności życiowych. Wyjaśniono również z jakich przyczyn odwołujący się nie spełnia przesłanek do otrzymania uprawnień do tzw. karty parkingowej.

Od wyżej wymienionej decyzji odwołał się K. Z. wnosząc o zakwalifikowanie do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na stałe i przyznanie uprawnień z zakresu karty parkingowej. Wskazał, iż aktualnie został przez organ pominięty symbol niepełnosprawności 05-R, który był przyczyną jego niepełnosprawności w latach wcześniejszych (2007-2010). Podał, iż w związku z istniejącymi schorzeniami narządu ruchu posiadanie karty parkingowej pozwoliłoby mu na uniknięcie pogorszenia stanu tego schorzenia w przyszłości.

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. wniósł o oddalenie odwołania w całości wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. Z., urodzony (...), jest emerytem.

Niesporne

Występuje u niego okresowy zespół bólowy kręgosłupa odcinka szyjno-piersiowo-lędźwiowo-krzyżowego na podłożu zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych bez następstw neurologicznych i cech podrażnienia korzeni nerwowych oraz nieznaczne drżenie głowy wymagający monitoringu specjalistycznego. K. Z. jest leczony wyłącznie ambulatoryjnie. Nie występują u niego zaburzenia chwytności rąk, niedowłady i porażenia kończyn dolnych, znaczna dysfunkcja stawowa i istotne zaburzenia funkcji ruchowej. Jest osobą samodzielnie poruszającą się, nie wymaga pomocy w zakresie higieny, czynności samoobsługowych czy przy prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Stan narządu ruchu oraz stan neurologiczny K. Z. skutkuje aktualnie lekkim stopniem niepełnosprawności o charakterze stałym.

Dowód: dokumentacja medyczna k. 11-12, 20, 23, 51-54, 64 akt organu, dokumentacja medyczna 5-6, 38-43 akt sprawy, opinia biegłych sądowych z zakresu ortopedii A. K. i z zakresu neurologii B. M. k. 45-50, opinia uzupełniająca biegłych sądowych z zakresu ortopedii A. K. i z zakresu neurologii B. M. k. 72.

W 2019 r. w związku z nowotworem złośliwym pęcherza moczowego i gruczołu krokowego wykonano u niego operacyjne całkowite usunięcie pęcherza moczowego z wytworzeniem przetoki moczowo-przewodowo-jelitowo-skinnej m. B. i gruczołu krokowego. Usunięto mu wyrostek robaczkowy i węzły chłonne biodorowo-zasłonowe lewe i prawe. Nie prowadzono leczenia uzupełniającego typu chemioterapia czy radioterapia.

Aktualny stan zdrowia K. Z. z uwagi na schorzenie onkologiczne powoduje umiarkowany stopień niepełnosprawności na stałe.

Dowód: dokumentacja medyczna k.32-37 akt organu, opinia biegłej sądowej z zakresu onkologii H. Z. k. 20-21.

W okresie od 1 września 2010 r. do 8 stycznia 2020 r. K. Z. był zaliczony do lekkiego stopnia niepełnosprawności z powodu schorzeń narządu ruchu o symbolu 05-R. Następnie niepełnosprawność została orzeczona w stopniu umiarkowanym, okresowo do dnia 31 stycznia 2021 r., wyłącznie z powodu schorzeń onkologicznych 09-M.

Dowód: orzeczenie z dnia 12.08.2008r. k. 9 akt organu, orzeczenie z dnia 11.12.2014r. k. 29 akt organu, orzeczenie z dnia 09.01.2020r. k. 49 akt organu.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się uzasadnione jedynie częściowo.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U.2021.573 t.j) rozróżnić można trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki. Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. (art. 4 ust. 1 ustawy). Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych (art. 4 ust. 2 ustawy). Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu powodującą w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub techniczne. (art. 4 ust. 3 ustawy).

Standardy w zakresie kwalifikowania do poszczególnych stopni niepełnosprawności, uregulowane zostały w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U.2018.2027 j.t.). I tak zgodnie z rozporządzeniem: niezdolność do pracy oznacza całkowitą niezdolność do pracy zarobkowej z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu (§ 29 ust. 1 pkt 1), konieczność sprawowania opieki - całkowitą zależność od otoczenia polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem (§ 29 ust. 1 pkt 2), konieczność udzielania pomocy, w tym pomocy w pełnieniu ról społecznych – zależność od otoczenia wymagającą wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych (§ 29 ust. 1pkt 3), czasowa pomoc w pełnieniu ról społecznych – konieczność udzielania pomocy, o której mowa w § 29 ust.1 pkt 3 w okresach wynikających ze stanu zdrowia (§ 30 ust. 1 pkt 1), a częściowa pomoc w pełnieniu ról społecznych – wystąpienie co najmniej jednej okoliczności, o której mowa w § 29 ust. 1pkt 3 (§ 30 ust. 1pkt 2), istotne obniżenie do wykonywania pracy - naruszoną sprawność organizmu powodującą ograniczenia w wykonywaniu pracy zarobkowej znacznie obniżające wydajność pracy na danym stanowisku w porównaniu do wydajności, jaką wykazują osoby o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną (§ 31 ust. 1 pkt 1), ograniczenia w pełnieniu ról społecznych - trudności doświadczane przez osobę zainteresowaną w relacjach z otoczeniem i środowiskiem według przyjętych norm społecznych, jako skutek naruszonej sprawności organizmu (§ 31 ust. 1 pkt 2), zaś możliwość kompensacji ograniczeń - wyrównywanie dysfunkcji organizmu spowodowanej utratą lub chorobą narządu odpowiednio przez przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne (§ 31 ust. 2 rozporządzenia).

W rozpoznawanej sprawie niespornym było, iż wnoszący odwołanie jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym. Spornym natomiast pozostawał czas trwania jego niepełnosprawności, przyczyna niepełnosprawności oraz kwestia uprawnień do tzw. karty parkingowej.

Na materiał dowodowy w sprawie złożyła się dokumentacja medyczna zgromadzona w aktach organu oraz w aktach sprawy, której prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała oraz opinie biegłych sądowych. Analiza zebranego materiału dała podstawy do podzielenia stanowiska odwołującego się wyłącznie w zakresie czasu trwania umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

W tym przedmiocie wypowiedziała się biegła sądowa onkolog H. Z., która po rozpoznaniu u odwołującego się nowotworu złośliwego pęcherza moczowego i gruczołu krokowego, stanu po usunięciu pęcherza moczowego i gruczołu krokowego, obustronnego wycięcia węzłów chłonnych biodorowo-zasłonowych i stanu po usunięciu wyrostka robaczkowego, wskazała, iż taki stan zdrowia skutkuje umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Jednocześnie charakter niepełnosprawności określiła jako trwały, podając, iż wytworzona na skutek zabiegu operacyjnego uretostomia (przetoka) jest stała i nie ma możliwości odtworzenia jej w przyszłości.

Zgodnie z § 3 ust. 4 ww. rozporządzenia, naruszenie sprawności organizmu uważa się za: 1) trwałe (stałe) – jeżeli według wiedzy medycznej stan zdrowia nie rokuje poprawy; 2) okresowe – jeżeli według wiedzy medycznej może nastąpić poprawa stanu zdrowia. Onkologiczny stan zdrowia determinuje stały charakter tejże niepełnosprawności z uwagi na brak możliwości poprawy w tym zakresie.

W konsekwencji, Sąd dokonując oceny prawidłowości zaskarżonego orzeczenia z dnia 4 marca 2020 r. uznał, iż organ błędnie zakwalifikował K. Z. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności okresowo, podczas gdy jego niepełnosprawność w tymże stopniu ma charakter stały. W tym zakresie na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzeczono jak w punkcie pierwszym wyroku.

Z opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii A. K. i neurologii B. M., wynika, że schorzenia narządu ruchu odwołującego się nie powodują wyższego niż lekki stopnia niepełnosprawności. Opinie biegłych, wydane po badaniu przedmiotowym K. Z. oraz analizie dostępnej dokumentacji medycznej dotyczącej stanu jego zdrowia (której rzetelność i wiarygodność nie były podważane przez strony i nie budziły wątpliwości sądu) są jasne, pełne i spójne, a ich wnioski w sposób logiczny i przekonujący umotywowane. Biegli szczegółowo opisali stan zdrowia odwołującego się istniejący w dacie badań (stan ogólny, ruchomość kręgosłupa i kończyn, stan neurologiczny), postawili rozpoznania korespondujące z odnotowanymi w dokumentacji medycznej badanego oraz wyjaśnili, dlaczego nie znajdują podstaw do uznania u niego niepełnosprawności umiarkowanego stopnia (wskazali tu na brak istotnych deficytów ruchowych, brak zaburzeń poznawczych, porażenia, zaburzenia chwytności rąk, niedowładów i porażenia kończyn dolnych). Opisane przez biegłych upośledzenie funkcji organizmu K. Z. czyni przekonującym wniosek o niewystępowaniu w jego przypadku konieczności czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Wszystko powyższe, przy uwzględnieniu nadto, iż wszyscy opiniujące w sprawie biegli to wysokiej klasy fachowcy o wieloletnim doświadczeniu zawodowym, także klinicznym, wieloletnim doświadczeniu orzecznictwem i specjalności odpowiedniej do schorzeń odwołującego się znajdujących potwierdzenie w złożonej dokumentacji medycznej, nakazywało uznać ich opinie za rzetelne i wiarygodne, a w konsekwencji podzielić zawarte w nich wnioski nie znajdując żadnych podstaw do ich kwestionowania.

Do odmówienia wiary wnioskowi opinii nie mogą prowadzić zarzuty zgłoszone przez stronę odwołującą się wobec opinii biegłych z zakresu neurologii i ortopedii. Dotyczyły one nieuwzględnienia dokumentacji medycznej (a dotyczącej ryzyka ześlizgu lewostronnego trzonu L4) i postawienia tym samym nieprawidłowych wniosków. Należy podkreślić, że biegli zapoznali się z przedłożoną im dokumentacją, przy czym zawsze weryfikują jej zapisy poprzez przeprowadzenie badania, które jest najbardziej miarodajną podstawą dla postawionych wniosków. Biegli rozpoznali u odwołującego się zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa przy czym – w samym badaniu – nie stwierdzili, aby zmiany te wpływały na funkcjonowanie odwołującego się, albowiem brak jest istotnych ograniczeń w ruchomości. Należy pamiętać, że w ocenie prawidłowości zakwalifikowania do danego stopnia niepełnosprawności istotny jest nie tyle fakt występowania danego schorzenia, lecz skutki, jakie schorzenie to wywołuje dla całokształtu funkcjonowania danej osoby. W odniesieniu do K. Z. funkcjonowanie to (nawet przy występowaniu zmian zwyrodnieniowych) nie jest

zakłócone w takim stopniu, aby można było mówić o konieczności przyznania stopnia wyższego niż lekki, czemu biegli dali wyraz podtrzymując swoje stanowisko w opinii uzupełniającej.

Bazując na opiniach biegłych ortopedy i neurologa nie było podstaw do zmiany spornego orzeczenia poprzez uwzględnienie jako przyczyny niepełnosprawności schorzeń narządu ruchu (05-R). Schorzenia te skutkują wyłącznie lekkim stopniem niepełnosprawności. Ustawodawca przewidział bowiem, iż symbol przyczyny niepełnosprawności zawarty w orzeczeniu o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub wskazaniach do ulg i uprawnień odzwierciedla rozpoznanie uszkodzenia lub choroby, która niezależnie od przyczyny jej powstania powoduje zaburzenia funkcji organizmu oraz ograniczenia w wykonywaniu czynności życiowych i aktywności społecznej osoby zainteresowanej lub dziecka. Orzeczenie może zawierać więcej niż jeden symbol przyczyny niepełnosprawności, nie więcej niż trzy symbole schorzeń, które w porównywalnym stopniu wpływają na zaburzenie funkcji organizmu (§ 32. ust. 3 i 4 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności). W orzeczeniu o niepełnosprawności symbol 05-R dotyczący upośledzenia narządu ruchu mógł zostać ujęty, gdyby schorzenia te skutkowały umiarkowanym (porównywalnym) stopniem niepełnosprawności (jak to ma miejsce w odniesieniu do schorzeń onkologicznych 09-M). Jako, że schorzenia narządu ruchu powodują wyłącznie lekki stopień niepełnosprawności, to nie było podstaw do ujęcia ich w orzeczeniu. Podkreślenia wymaga, iż w niniejszym postępowaniu podlega badaniu stan zdrowia na dzień wydania zaskarżonego orzeczenia (tj. na dzień 4 marca 2020 r.), a wcześniejsze orzeczenia i ich przyczyny nie są uwzględniane.

Z tego względu odwołanie w tym zakresie oddalono na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Odwołujący się ubiegał się również o przyznanie karty parkingowej.

W myśl zaś art. 6 b ust. 3 pkt 9 w orzeczeniu powiatowego zespołu, poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, powinny być zawarte wskazania dotyczące w szczególności spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. 2021.450, t.j.), przy czym w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności spełnienie tych przesłanek może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu), 10-N (choroba neurologiczna) lub 07-S (choroby układu oddechowego i krążenia). Ponadto zgodnie z art. 8 ust. 3a pkt 1 z dnia 20 czerwca 1997 r. ustawy Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. 2021.450 t.j.) kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Niepełnosprawność w stopniu umiarkowanym K. Z. jest spowodowana schorzeniami onkologicznymi 09-M, a więc niewymienionymi w powyższych regulacjach. To skutkuje niemożnością przyznania odwołującemu się karty parkingowej i co więcej czyni zbędnym badanie, czy spełnia on drugą ustawową przesłankę – ma znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania. Z tego względu zarzuty odwołującego się skierowane wobec opinii wszystkich biegłych, a dotyczące kwestii możliwości samodzielnego poruszania, zostały pominięte.

W konsekwencji odwołanie oddalono także co do żądania karty parkingowej, przyjmując za podstawę art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)

(...)